

чних спеціальностей, щелепно-лицевий хірург, оториноларинголог, алерголог, постуролог та інші. Відповідно до цих напрямів у навчальному процесі акцентуємо увагу.

Особливу увагу в цій статті хочеться приділити співпраці лікаря-ортодонта з фахівцями немедичного профілю – логопедом і психологом.

Оскільки зубощелепні аномалії є однією з причин виникнення в дітей різних форм порушення мовлення (дислалій), зокрема механічних, а логопедичні порушення є одним із етіологічних факторів виникнення порушень прикусу, виникає необхідність комплексної ортодонтично-логопедичної корекції, що потребує спільної роботи логопеда та ортодонта. Ортодонція – це медична спеціальність, а логопедія – педагогічна, тому виникає необхідність міждисциплінарної інтеграції ортодонції й логопедії [5].

Логопед часто стає першим діагностом порушень прикусу в дітей із порушеннями функції мовлення, тому він мусить мати уявлення про основи ортодонції, правильно будувати індивідуальну роботу з цією категорією пацієнтів і адекватно оцінювати прогноз логопедичної корекції. Логопед має направити дитину на лікування до ортодонта й бути готовим до професійної співпраці з ним [2].

Кафедра післядипломної освіти лікарів-ортодонтів Полтавського державного медичного університету є опорою серед кафедр ортодонтичного профілю України і співпрацює з кафедрою спеціальної освіти і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка згідно з договором. За навчальними планами з 1991 року на післядипломній спеціалізації за фахом «Ортодонція» логопедичні теми складають 40 годин, у клінічній ординатурі – до 90 годин. Лікарі-стоматологи, які перебувають на різних циклах післядипломного навчання, відвідують логопедичні заняття й відкриті консультації пацієнтів, спостерігають клініку різних мовленнєвих порушень і вивчають шляхи їх усунення.

Також необхідною умовою, що вказує на високий професіоналізм лікаря будь-якої спеціальності, є високий рівень формування комунікативної компетентності. Знання психологічних особливостей людини, розуміння пацієнта як біопсихосоціального суб'єкта дають лікарю-ортодонту професійну досконалість на межі високого мистецтва [1].

За час свого існування основними науковими проблемами, над якими працювала й працює кафедра в цьому напрямі, є морфологічна, функціональна і психологічна реабілітація пацієнтів із зубощелепними аномаліями; підвищення мотивації й ефективності ортодонтичного лікування.

Також кафедра тісно співпрацює з професором, завідувачем кафедри психології Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка Седих Кірою Валеріївною, яка проводить консультативний прийом пацієнтів, читає лекції майбутнім лікарям-ортодонтам. Відповідно до навчального плану вивченню питань медичної психології, особливостям психології дітей, підлітків і дорослих виділено 54 години.

Таким чином, мультидисциплінарний підхід у освітньому процесі дозволяє формувати не тільки медичне, клінічне мислення майбутнього лікаря, а й соціально-особистісну компетентність у процесі професійної діяльності, уміння працювати в команді; здатність до міжособистісних комунікацій, критики й самокритики.

Список використаної літератури

1. Куроедова В.Д., Седых К.В. Современный взгляд на болезнь «зубочелюстная аномалия». Полтава: ТОВ НВП «УПТС», 2014. 261 с.
2. Куроедова В.Д., Сырык В.А., Чикор Т.А., Тимошенко Н.П. Логопедия в ортодонтии. Полтава, 2014. 204 с.
3. Куроедова В.Д., Сокологорська-Нікіна Ю.К., Пахомова Н.Г., Бавікіна О.І. Комплексна психолого-педагогічна, стоматологічна та ортодонтична допомога дітям із вадами слуху. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія.: збірник наукових праць. М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. № 34. С. 41 - 48.
4. Пахомова Н. Г. Пахомова В. А. Интегративная подготовка фахівця до роботи в умовах інклюзії. Науковий часопис НПУ ім. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія: зб. наукових праць. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова. 2016. № 32 (2). С. 36–41.
5. Петриченко О.В. Клінічна характеристика щелепно-лицевої ділянки ортодонтичних пацієнтів із порушеннями мовлення. Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П.Л. Шупика. 2016. №. 25. С. 491–496.

ЗНАЧИМІСТЬ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО АСПЕКТУ В РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ І КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Владимирова В.І.

Полтавський державний медичний університет

Розглянуто теоретичну сутність соціокультурного підходу в розвитку інформаційних і комунікаційних технологій викладання іноземної мови за професійним спрямуванням.

Ключові слова: іноземна мова за професійним спрямуванням, соціокультурний аспект, міжкультурна комунікація, комунікативні завдання, інформаційні й комунікаційні технології.

The article considers the theoretical understanding of the social and cultural approach to the development of information and communal technologies in the context of professional education.

Key words: foreign language for professional purposes, social and cultural aspect, intercultural communication, communicative tasks, information and communication technologies.

Предметом дослідження став соціокультурний підхід до розвитку інформаційних і комунікаційних технологій викладання й вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням.

Розглянути теоретичну сутність соціокультурного підходу до викладання дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» і формування міжкультурної комунікації в розвитку інформаційних і комунікаційних технологій – мета дослідження.

Сучасний етап розвитку вітчизняної та світової спільноти характеризується глибокими цивілізаційними й культурними змінами. XX століття, початок XXI ознаменувалися бурхливим розвитком інформаційних технологій. У суспільстві дедалі більше зростає роль інформатизації в різних сферах людської діяльності. Комп'ютерні технології стали важливим елементом інформаційного суспільства. У ньому визначальними стають інформація і знання. Рівень їх використання значною мірою зумовлює перспективи суспільного розвитку. Наслідком технологічного прогресу стало також підвищення вимог до професійних кадрів, зокрема, до рівня їхнього володіння іноземними мовами. Зміни, що відбуваються нині, у культурі найчастіше стають наслідком розвитку новітніх засобів комунікаційних та інформаційних технологій. Ці зміни викликали зростання дослідницького інтересу вчених-культурологів.

Інформатизація – важливий чинник розвитку сучасного суспільства, вона відкриває нові шляхи розв'язання глобальних проблем. Якщо на попередніх етапах соціокультурного розвитку цивілізації інформація не відігравала домінуючої ролі, нині ситуація кардинально змінилася. З «підсобного» фактора інформація стає одним із перспективних ресурсів. Значно доповнюючи речовинно-енергетичні ресурси, інформація істотно змінює структуру й характер людської діяльності.

Інтенсивний розвиток інформаційного простору відображає тенденції переходу від традиційних моделей соціального устрою до інформаційного суспільства.

У зв'язку з цим виникла потреба модернізації вищої школи, яка націлена на розвиток системи освіти відповідно до актуальних потреб особистості, суспільства й держави. Інформаційно-освітнє середовище – це простір накопичення, осмислення, фіксування відомостей у різних галузях знання, культури, багатогранного досвіду діяльності людства.

Система засобів навчання як частина життєдіяльності сучасного здобувача освіти має потужні потенційні навчальні й виховні можливості.

Людство рухається нині до культурного плюралізму, діалогу, полілогу, пошуку гармонійного балансу між культурами. Інтеграція в загальноєвропейській освітній простір у сфері вивчення й викладання іноземних мов має відбуватися з урахуванням культурних особливостей, у тому числі й у методиці викладання.

Сучасна освіта передбачає насамперед розвиток особистості здобувачів освіти, їхніх пізнавальних здібностей, формування цілісної системи універсальних знань, а не лише засвоєння суми знань із певних академічних предметів.

Здобуття якісної освіти у вищій школі має враховувати загальнонаціональні інтереси й тенденції світового розвитку. Метою стає не просто підготовка високопрофесійного фахівця в тій чи іншій галузі, а й "людини культури", здатної й готової до спілкування і співпраці з людьми різних національностей, рас, віросповідань і культур, мирного плідного співіснування в суспільстві. Тільки через діалог з іншою культурою можна досягти певного рівня самосвідомості, тому що при діалогічній зустрічі двох культур кожна зберігає свою єдність і відкриту цілісність, одночасно збагачуючи іншу. У XXI столітті стає все більш очевидним, що людство розвивається шляхом розширення взаємозв'язку і взаємозалежності різних країн, народів і їхніх культур.

Важливою метою навчання студентів іноземної мови вважаємо виховання особистості, яка бажає і здатна вступати в міжкультурну комунікацію, професіоналів, здатних отримувати самоосвіту. Участь у різноманітних міжнародних програмах, можливість навчатися й працювати за кордоном (що визначено також і включенням України до Болонського процесу) передбачають не лише високий рівень володіння іноземною мовою, а й такі якості як комунікабельність, відсутність мовного бар'єра, знання норм міжнародного етикету.

Якість навчання іноземної мови значною мірою визначається диференціацією й індивідуалізацією навчання. Найуніверсальнішим засобом спілкування є мова, і вивчення її соціокультурного аспекту – один із важливих і плідних напрямів досліджень. Соціальність мови слід розуміти як діалектичну єдність мови й культури, мови й суспільства. Завдання пов'язувати людей у єдине співтовариство знаходить вираження в низці суспільних функцій культури, зокрема інформаційно-комунікативної.

Оскільки об'єктом пізнавальних навчальних методик на сучасному етапі стає ситуація соціально значимого спілкування, на перший план у навчанні висувається навчання на соціокультурній основі. У зв'язку з цим досить актуальною стала розробка єдиного підходу в навчанні мови й культури [1; 2; 6; 8].

Дослідники (Є.В. Бондаревська, С.В. Кульневич, В.В. Серіков, В.Т. Фоменко) доречно зазначають, що нині відбувається перехід від традиційного навчання до особистісно-орієнтованої, характерної для гуманістичної парадигми освіти. Якщо традиційне навчання ґрунтувалося на оволодінні студентами знаннями, вміннями, навичками, то особистісно-орієнтоване навчання забезпечує розвиток особистості. Задоволення її культурних потреб і запитів надає їй свободу вибору змісту і шляхів здобуття освіти, а також способів самоосвіти й самореалізації в культурно-освітньому просторі.

Професійна освіта стоїть нині перед необхідністю розробки раціональних технологій навчання здобувачів освіти з іноземної мови з опорою на сучасні багатофункціональні електронно-комунікативні засоби. Використання можливостей комп'ютерних технологій для реалізації ідей навчання, активізації пізнавальної діяльності студентів, підвищення її ефективності та якості підготовки молоді до життя в умовах інформатизації суспільства в цілому є одним із найважливіших напрямів розвитку професійної освіти.

Комп'ютерні технології можна використовувати в усіх освітніх дисциплінах. Однак навчання іноземних мов у вищій є тією сферою, де комп'ютерна технологія навчання може значно змінити методи роботи і, що найголовніше, її результати. Це зазначають багато вітчизняних (А.І. Валицька, Є.І. Дмитрієва, Ю.І. Кудінов, А.Г. Олійник, І.В. Роберт, І.П. Тимохіна, М.С. Чванова та ін.) і зарубіжні вчені (К. Беннеті, Дж. Кемпбелл, Д. Садкер, П. П.Слетері та ін.).

Соціокультурна комунікація є тим базовим механізмом, який дозволяє культурно-комунікативним системам адекватно розвиватися, удосконалюватися, вона визначає межі й вектори їхньої динаміки, цілеспрямовано впорядковує діяльність базових аспектів культурно-комунікативних систем. Соціокультурна комунікація виконує

регулятивну місію.

Для оптимального розвитку культурних процесів важливими й актуальними нині стали завдання формування ефективних механізмів соціокультурного регулювання, у тому числі й заснованих на реалізації комунікаційних практик. Будь-яка комунікативна дія передбачає процес впливу. У той самий час регуляція також завжди комунікативна, бо без соціального впливу її здійснення неможливе. Усі відомі соціуму способи регулювання культурних процесів (релігія, політика, ідеологія, СМІ й т.п.) здійснюються через комунікацію (поширення інформації, її трансформація й т.п.).

Трансляція соціокультурного різноманіття через прийнятні в суспільстві комунікаційні канали забезпечує соціуму можливості реалізації духовного, творчого потенціалу кожного індивідуума. Від можливості комунікаційних засобів долати просторові бар'єри залежить цілісність єдиного культурного поля. Пристосованість соціокультурної комунікації до фіксації, консервації соціально значущих культурних явищ дозволяє накопичувати соціокультурний досвід, передавати його в просторі, здійснювати комунікацію між поколіннями людства.

Таким чином, як механізм культурного регулювання, соціокультурна комунікація виявляє себе в усіх базових для будь-якої культурно-комунікативної системи аспектах. Кожна культурно-комунікативна система потребує специфічних форм урегулювання своїх процесів і відносин, причому рівень розвитку культури характеризується якісним станом її регуляторів. З ускладненням структури культурно-комунікативних систем відбувається становлення й удосконалення механізмів і засобів регулювання, але її можливості завжди опосередковані специфікою розвитку соціокультурної комунікації.

У сучасних реаліях соціальних умов дистанційна освіта стала невід'ємним компонентом здобування освіти на всіх рівнях. На кафедрі українознавства та гуманітарної підготовки ПДМУ викладачі активно використовують інноваційні технології для викладання української мови як іноземної: інтерактивні методи викладання – використання технічних засобів навчання (комп'ютерних і мультимедійних мережі «Internet») для контролю знань, зберігання й використання навчальних матеріалів [9, с. 204], глибоко усвідомлюючи, що іноземна мова для студентів міжнародного факультету є світоглядною, покликаною забезпечувати єдність і взаємодію мови, культури й особистості в процесі навчання й розвитку цієї особистості навчальною дисципліною. Застосування інноваційних методів сприяє збагаченню змісту освітнього процесу; підвищенню мотивації до вивчення української мови іноземними студентами; створенню умов для тісної співпраці між викладачами і студентами; поліпшенню ефективності засвоєння студентами матеріалу; формуванню навичок спілкування і взаємодії в колективі та ін.

Успішність такого підходу продемонстрована останнім часом під час роботи в умовах карантинних обмежень. Іноземні здобувачі освіти разом з викладачами працювали на платформах Zoom, Google Classroom, активно використовуючи розроблені на кафедрі навчальні посібники, аудіофайли, навчальні матеріали з інтернет-видань, посібників, виставлених у інтернеті; проводили виховну роботу, яка обов'язково супроводжувалась переглядом навчальних фільмів, презентацій, і на основі такої співпраці іноземні студенти змогли отримати необхідну інформацію про традиції українського народу, навчилися будувати власні висловлювання, необхідні для успішного формування лінгвокультурологічної компетенції, а також вивчали інформацію про соціокультурні особливості й традиції Полтавщини й усієї України [3-5; 7; 10-13].

Зважаючи на об'єктивні еволюційні процеси й залежність освіти від змін у суспільстві, слід зазначити, що вивчення іноземних мов має розглядатися як дуже важливе, що зумовлено розширенням міжнародних зв'язків нашої держави, інтернаціоналізацією всіх сфер суспільного життя, процесами глобалізації, міжкультурним діалогом.

Список використаної літератури

1. Абрамов М.Г. Человек и компьютер от homo faber к homo informaticus // Человек. – 2000. – № 4. – С. 17-24.
2. Бим И.Л. Некоторые актуальные проблемы современного обучения иностранным языкам // Иностранные языки в школе. – 2001. – № 4. – С. 5-11.
3. Владимірова В. І. Культурологічний аспект у викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням студентам-іноземцям / В. І. Владимірова // Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 21 березня 2019 р. – Полтава, 2019. – С. 32–35.
4. Владимірова В. І. Лінгвоукраїнознавчий аспект у викладанні української мови як іноземної : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. «Інноваційні технології у контексті іншомовної підготовки фахівця», м. Полтава, 7–8 травня 2019 р. / В. І. Владимірова, О. М. Шевченко // Молодий вчений. – 2019. – № 5.1 (69.1). – С. 55–58.
5. Владимірова В. І. Проблеми і перспективи професійно-особистісного самовизначення майбутнього фахівця в сучасних соціокультурних умовах / В. І. Владимірова // Актуальні проблеми сучасної медичної освіти в Україні : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 19 березня 2020 р. – Полтава, 2019. – С. 39–41.
6. Гурьянова (Орлова) О. В. Роль изучения языка в диалоге культур // Славянский мир на рубеже тысячелетий. Материалы международной конференции. – М., 1998.
7. Дегтярёва К.В. Профессиональное общение: врач – пациент: учебное пособие по русскому языку как иностранному для студентов-иностранцев высших учебных заведений III-IV уровня аккредитации, обучающихся по специальности 222 «Медицина» / Дегтярёва К.В., Владимірова В.И.; под ред. Т.А. Лещенко. – Полтава, 2018. – 146 с.
8. Зубов Ю.С. Информатизация и информационная культура // Проблемы информационной культуры. Сб. статей. – М., 1994. – С. 5-11.
9. Лещенко Т. О. Інноваційні підходи у викладанні української мови як іноземної / Т. О. Лещенко, О. М. Шевченко // Мова. Свідомість. Концепт : зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2016. С. 250–253.
10. Лещенко Т. О. Соціокультурний аспект посібника з української мови для іноземних студентів / Т. О. Лещенко, О. М. Шевченко // Актуальні питання медичної (фармацевтичної) освіти іноземних громадян: проблеми та перспективи : збірник статей навч.-наук. конф. з міжнар. участю, 22 листопада 2018 р. – Полтава, 2018. – С. 51–54.
11. Лещенко Т. О. Читаємо українською : навч. посіб. для іноземних студентів 1-2 курсів (соціокультурний аспект). II частина / Т. О. Лещенко, О. М. Шевченко, Г. М. Козуб. – Полтава : ФОП Гаража М.Ф., 2019. – 148 с.
12. Шевченко О.М. Інноваційні методи та сучасні інформаційні технології у навчанні української мови іноземних студентів // Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика: матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю. – Українська медична стоматологічна академія, 2020. – С. 256–258.

13. Shevchenko O. Conceptual foundations of the lingvoculturological approach to teaching Ukrainian to foreign students // Modern science and practice. Abstracts of III International Scientific and Practical Conference. Varna, Bulgaria 2021. Pp. 71-73.

КРИТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ СУЧАСНИХ СКЛОІОНОМЕРНИХ ЦЕМЕНТІВ ЯК АЛЬТЕРНАТИВИ СТОМАТОЛОГІЧНІЙ АМАЛЬГАМІ: ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Волгін М.¹, Йоме Е.¹, Кильбаса А.¹, Дворник В.², Дворник А.²

¹Дунайський приватний університет, Кремс, Австрія

²Полтавський державний медичний університет, Україна

Робота присвячена питанню використання високов'язкого склоіономерного цементу як можливої клінічної альтернативи стоматологічній амальгамі для прямих реставрацій.

Ключові слова: пломбувальні матеріали, склоіономерні цементи, стоматологічна амальгама, прямі реставрації.

Розробка й упровадження звичайних склоіономерних цементів (СІЦ) у середині 1970-х років були зумовлені пошуком альтернативного рішення заміни стоматологічної амальгами (СА) як безпосереднього реставраційного матеріалу першого вибору в ділянці молярів.

На жаль, і загальна якість, і клінічна довговічність цих реставраційних матеріалів виявилися нижчі очікуваних, що призвело до насторожених оцінок фахівцями пломбувальних матеріалів, які належать до СІЦ. Поява на стоматологічному ринку високов'язких склоіономерних цементів (ввСІЦ), наприклад, «Фуджі ІХ Екстра ДжіПі» (Fuji IX GP Extra), який у поліпшеному вигляді був знову представлений у 2007 році під торговою маркою «ЕквіаФіл» (EquiaFil), а також гібридного СІЦ, розробленого у 2015 році, значно поліпшила ситуацію.

Ці розробки відновили надію стоматологів замінити СА. Перспективність цієї гіпотези була підтверджена кількома внутрішньогруповими дослідженнями (ВД) матеріалів різних виробників, а також рандомізованими контрольованими дослідженнями (РКД), які продемонстрували багатобічючі початкові результати використання «ЕквіаФіл» (EquiaFil). Незважаючи на отримані дані, досі в доступній авторам статті літературі немає остаточного огляду цього матеріалу, а потенційний аналіз наявних клінічних даних вимагає підтвердження. Пропонована робота присвячена питанню використання ввСІЦ, укріплених композитними смолами (КС), як можливої клінічної альтернативи іншим прямим реставраціям.

Перша **мета** полягає в тому, щоб вивісвітлити сучасний стан знань про ввСІЦ, укріплених КС, які нині використовуються в порожнинах I і II класів. Друга **мета** – дослідити абразивний знос ввСІЦ і гібридних СІЦ, укріплених КС, у порівнянні зі звичайними СІЦ (KetacFil; 3MEspe, Seefeld, Німеччина).

Визначаючи можливі розбіжності, було припущено, що: а) стирання ввСІЦ або гібридних СІЦ, укріплених КС, істотно не відрізнятиметься від інших звичайних матеріалів (Н0-1); б) на абразивний знос не впливатиме рекомендоване клейове покриття (Н0-2) після стандартного тестування за допомогою жувального тренажера. Ці нульові гіпотези було перевірено відносно альтернативних гіпотез різниці (НА).

Об'єкти і способи. Щоб оцінити дані, наявні в спеціальній літературі щодо цього терапевтичного підходу, й зосередитися, зокрема, на клінічній ефективності комбінації ввСІЦ, укріплених КС, було розроблено стратегію відновлювального пошуку, що охоплював бази даних Кокранівської бібліотеки, Ebsco, Embase, PubMed і Scopus. Як основні пошукові терміни використовувалися такі: "склоіономерні цементи", "EQUIA", "композитна смола", "амальгама". Провідною метою був скринінг РКД. Таким чином, очікувані дослідження, що включають контрольні групи, сфокусовано на клінічних показниках, які вважалися релевантними для поточної системної оцінки.

Критерії відбору включали всі доступні РКД, зосереджені на ввСІЦ і ввСІЦ, укріплених КС, опубліковані у вигляді повнотекстових статей або рефератів до грудня 2020 р. Крім того, були включені ВД із використанням як реставраційного матеріалу ввСІЦ, укріплених КС. Збір і аналіз даних проводили шляхом відбору наукових публікацій, вилучення даних і оцінки якості повнотекстових документів відповідно до Оксфордської оцінки.

Другою метою цього дослідження була оцінка об'ємного абразивного зносу ввСІЦ «ЕквіаФіл» (HVGIС; EquiaFil) і гібридного СІЦ «Еквіа Форте», рекомендованого як альтернатива амальгамі.

Обидва матеріали було застосовано з чи без відповідних смоляних покриттів і порівняно зі звичайним СІЦ (KetacFil), а також гібридною КС (CR; G -æniaPosterior). Із цією метою використано 78 акрилових других молярів нижньої щелепи (ANA - 4; Frasaco, Tettnang, Німеччина) зі стандартизованою оклюзійною порожниною класу I (розташована в центрі, з мезіодистальним діаметром 6,5 мм, щічно-язиковим діаметром 3,5 мм і глибиною 3,5 мм).

Порожнини зразків було розділено на шість груп. Згодом 54 штучні порожнини було відновлено за допомогою матеріалу EquiaFil (GC; n = 26) або EquiaForte (GC; n = 26) кожна, тоді як іншу частину реставрували матеріалами EquiaCoat (GC; n=13) або EquiaForteCoat (GC; n=13) відповідно. Решта пломб, виготовлених із ввСІЦ і гібридного СІЦ, залишилася без покриття (n = 13 кожна). 26 стандартизованих порожнин було заповнено KetacFil (3MEspe; n = 13) або G -æniaPosterior (GC; n = 13). До й після моделювання жування (30 000 циклів при 40 N) кожен зразок пройшов процедуру оптичного сканування (Omnicam). Далі було зафіксовано порівняно загальний знос за допомогою флуоресцентної ідентифікаційної техніки (OraCheck), а розбіжності ($\alpha=5\%$) між групами порівняли за допомогою MANOVA.

Результати. У першій частині проведеного дослідження пошук уPubMed виявив 60 клінічних звітів, Embase і Scopus надав по 19 публікацій відповідно, тоді як пошук уEbsco привів до 5 звітів, а в Кокранівській бібліотеці бу-